

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 30 d. Nr. 21RE3-143 (AG3-137/25-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui A.R., liudytojui R.M., atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos atstovei N.B.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A.R. skundą dėl atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos administracinio sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas A.R. (toliau – ir Pareiškėjas) 2024 m. rugpjūčio 29 d. pateikė Komisijai skundą „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Eismo komisijos sprendimo“ (toliau – ir skundas, b. l. 1-5), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė arba Administracija) Eismo saugumo komisijos 2024 m. rugpjūčio 6 d. sprendimą Nr. SG-994(3.3E)“ (toliau – Raštas) ir palikti galioti Administracijos Eismo saugumo komisijos (toliau – ESK) 2018 m. išduotą leidimą dėl kelio ženklo „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“.

Pareiškėjas prašo Komisijos, tokiu atveju, jei ji netenkintų pirminio reikalavimo, perduoti prašymą dėl kelio ženklo naikinimo nagrinėti kitai Šiaulių apskrities savivaldybei, į komisijos posėdį kviečiant Pareiškėją ir kitą įvardintą suinteresuotą asmenį; taip pat įpareigoti klausimą nagrinėsiančią savivaldybę priimti argumentuotą ir pagrįstą sprendimą, išsprendžiant dėl kelio ženklo įrengimo patirtų išlaidų atlyginimo klausimą; nesant galimybei perduoti klausimo nagrinėti kitai Šiaulių apskrities savivaldybei, įpareigoti Administraciją Pareiškėjo prašymą dėl kelio ženklo nagrinėti iš naujo.

Skunde nurodyta, kad prieš keletą metų Šiaulių rajono (duomenys neskelbtini) kaimo gyventojai, t. y. Pareiškėjas, R.M. ir D.P. (toliau kartu – gyventojai) raštu kreipėsi į Administracijos ESK dėl leidimo pastatyti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (toliau – kelio ženklas Nr. 303) gyvenvietėje Šiaulių rajono (duomenys neskelbtini) (toliau – gyvenvietė). Paaiškina, kad prašyme nurodė, kodėl turėtų būti apribotas automobilių eismas gyvenvietėje. Teigia, kad gyventojų prašyme buvo išdėstyti visi argumentai ir motyvai, į kuriuos ESK atsižvelgė ir leido gyventojams savo lėšomis kelio ženklą Nr. 303 įsirengti. Pažymi, kad po šio ženklo įrengimo gyvenimas gyvenvietėje tapo saugesnis ir ramesnis. Paaiškina, kad kelias veda tik iki šalia esančios geležinkelio linijos. Kol nebuvo ženklo, pašaliniai asmenys važiuodavo iki geležinkelio linijos, triukšmaudavo, išgėrinėdavo ir pan., todėl buvo keliamas pavojus gyventojų saugumui ir ramybei, asmenų tekdavo prašyti, kad jie pasišalintų, kildavo konfliktų.

Skunde Pareiškėjas teigia, kad gavusi D.P. turto dalies paveldėtojo M.P. skundą dėl kelio ženklų Nr. 303, 2024 m. balandžio 17 d. Atsakovė panaikino leidimą kelio ženklui. Su tuo Pareiškėjas nesutiko, pateikė skundą Komisijai, ir ESK buvo įpareigota klausimą nagrinėti iš naujo. 2024 m. liepos 30 d. įvykus pakartotiniam ESK posėdžiui, buvo nuspręsta kelio ženklą Nr. 303 naikinti, o vietoje jo įrengti kelio ženklą Nr. 611 „Aklakelis“ (toliau – kelio ženklas Nr. 611).

Pareiškėjas savo nesutikimą grindžia galimais procedūriniais ESK posėdžio organizavimo pažeidimais bei kitais trūkumais. Nurodo, kad prasidėjus posėdžiui, nebuvo pristatyta komisijos sudėtis, narių kompetencijos, kas pirmininkauja. Posėdžio metu dalyvavo pašaliniai asmenys, niekaip nesusiję su aptariamu jam aktuali klausimu. Teigia, kad nebuvo išaiškintos jo teisės ir pareigos, įskaitant ir teisę pareikšti nušalinimą ESK nariams. Tvirtina, kad galimai ESK pirmininkas nesupažindino Pareiškėjo su medžiaga, susijusia su nagrinėjamu klausimu. Pareiškėjo teigimu, pirmininkui nebuvo žinoma informacija apie M.P. laišką ir R.M. prašymą, kuriuose minėti asmenys išreiškė savo poziciją dėl kelio ženklų ir kurie buvo pateikti Komisijai. ESK posėdžio metu, pasak Pareiškėjo, kiti komisijos nariai savo nuomonės ir argumentų neišsakė, buvo paklausta tik Šiaulių kaimiškosios seniūnijos seniūno R.Š. nuomonės. Pareiškėjas vertina, kad ESK jo atžvilgiu yra subjektyvi ir šališka.

Pareiškėjo nuomone, kelio ženklas Nr. 611 „Aklakelis“ <...> įneš nesusipratimą geležinkelio darbuotojams kaip elgtis, važiuoti toliau ar ne <...>“, taip pat minėtas kelio ženklas suteiks galimybę į Pareiškėjo gyvenvietę patekti „įvairiems svetimiems asmenims“, o tai, pasak Pareiškėjo, gali turėti įtakos gyventojų ir jų turto saugumui.

Pareiškėjo vertinimu, ESK atsižvelgė tik į vieno asmens (M.P.) interesus, o į kitų gyventojų išreikštą poziciją neatsižvelgė, taip kaip neatsižvelgė ir į tai, kad M.P. savo poziciją dėl kelio ženklų vėliau pakeitė. Pareiškėjo manymu, ESK nevertino ir kelio ženklų įrengimo, t. y. kai jį buvo leista įrengti, aplinkybių ir motyvų. Pažymi, kad vėl nebuvo išspręstas klausimas dėl Pareiškėjo patirtų išlaidų, susijusių su kelio ženklų Nr. 303 įrengimu, kompensavimo.

Apibendrinamas Pareiškėjas teigia, kad Raštas visiškai nemotyvuotas, o tokiu būdu atimama galimybė tinkamai gintis ir argumentuoti skundą.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti.

Atsiliepime (b. l. 14-15) Atsakovė pateikia aktualias teisinio reglamentavimo nuostatas, susijusias su savivaldybių funkcijomis saugaus eismo organizavimo srityje, t. y. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 straipsnio 32 punktą, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas, 2023 m. kovo 28 d. redakcija) 4 straipsnis ir 10 straipsnio 8 dalies 2 ir 3 punktus.

Paaškina, kad Savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ buvo sudaryta ESK ir patvirtinti jos veiklos nuostatai (toliau – ESK nuostatai), kurie reglamentuoja ESK funkcijas, sudarymo tvarką, darbo organizavimo tvarką, teises ir pareigas, atsakomybę.

Atsiliepime Atsakovė paaškina, kad ginčų nagrinėjimo funkcija nepriskirtina ESK, todėl Pareiškėjas klaidingai interpretuoja jo, kaip asmens, dalyvavusio posėdyje, teises ir pareigas. Atsižvelgiant į tai, kad ESK posėdyje buvo svarstomas Pareiškėjui aktualus klausimas, jis buvo pakviestas į ESK posėdį. Atsakovė teigia, kad ESK posėdžio metu jam buvo suteikta teisė išdėstyti argumentus, kurie padėtų ESK priimti tinkamiausią sprendimą. Atsakovė akcentuoja, kad ESK posėdžiuose svarsto būtent eismo saugumo, bet ne fizinio asmens ar jo turto saugumo klausimus. ESK nėra įpareigota tenkinti visus fizinių bei juridinių asmenų pasiūlymus, kurie pateikti dėl eismo organizavimo savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse.

Pasisakydama dėl ESK posėdžių organizavimo tvarkos, Atsakovė nurodo, kad ESK nuostatų 7 punkte nustatyta, jog ESK vadovauja ir jos darbą organizuoja ESK pirmininkas, jo nesant – ESK narių išrinktas ESK narys. ESK nuostatų 10.3. papunktyje įvardyta ESK pirmininko funkcija pirmininkauti posėdžiams. Atsakovė akcentuoja, kad ESK pirmininkas dalyvavo posėdyje, todėl abejonių, kas turi pirmininkauti ir pirmininkavo 2024 m. liepos 30 d. ESK posėdžiui, neturėtų kilti. Nei ESK nuostatai, nei kiti teisės aktai nereglamentuoja ESK posėdžių vedimo tvarkos, todėl

Pareiškėjo argumentai dėl galimai neatliktų procedūrų (nepristatyta ESK, jos kompetencija, neišaiškintos Pareiškėjo teisės ir pareigos ir kt.) turėtų būti atmesti.

Dėl ESK narių nušalinimo Atsakovė pažymi, kad ESK nuostatai nereglamentuoja pareiškėjų ar kitų ESK posėdyje dalyvaujančių asmenų teisių, tačiau atkreipia dėmesį, kad ESK nuostatų 12.4 papunktyje yra įtvirtinta ESK nario pareiga nedalyvauti svarstyme ir nebalsuoti dėl klausimo, jei jis ar jo šeimos nariai yra suinteresuoti sprendimo rezultatais ar būtų pažeisti kiti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimai. Atsakovė atitinkamai daro išvadą, kad nusišalinimas nuo klausimo sprendimo yra paliekamas ESK nario diskrecijai.

Paaškina, kad kiekvienas ESK komisijos narys, sprenddamas į darbotvarkę įtrauktą klausimą, privalo vadovautis įstatymais ir kitais teisės aktais (ESK nuostatų 12.2 papunktis). Cituoja Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 „Dėl Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kelio ženklų įrengimo taisyklės), 7 punktą dėl kelio savininko ir (ar) valdytojo prievolių, įrengiant kelio ženklus ir vertikalųjį ženklinimą. Taip pat pažymi, kad Kelio ženklų įrengimo taisyklių 100 punkte nurodyta, jog „Draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą“. Nurodo, kad šių taisyklių 106 punktas reglamentuoja, jog ženklas Nr. 303 „Motorinio transporto priemonių eismas draudžiamas“ naudojamas tuose keliuose ar jų ruožuose, kuriuose būtina uždrausti motorinių transporto priemonių eismą.

Akcentuoja, kad Atsakovė, įgyvendindama jai priskirtą savarankiškąją funkciją ir užtikrindama viešojo intereso įgyvendinimą, privalo užtikrinti ir derinti įvairių visuomenės narių ir grupių interesus, o ne atsižvelgti į pavienių visuomenės narių interesus ar patogumą. Šiuo atveju ESK, sprenddama dėl kelio ženklo Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ tikslingumo (duomenys neskelbtini), sprendė, ar ši priemonė naudojama pagal paskirtį, ar eismo organizavimas yra tinkamas ir vienodai suprantamas visų eismo dalyvių ir jų neklaidina. Iš į ESK besikreipusio dėl kelio ženklo nuėmimo asmens buvo žinoma, kad kelio ženklu galimai nepagrįstai apribojama teisė kitiems asmenims (ne gyvenamosios vietos gyventojams) įvažiuoti į ginčo kelio atkarpą. Asmenys, važiuavę pas Pareiškėjo kaimyną, buvo nubausiti administracine tvarka, nes pažeidė Kelių eismo taisyklių reikalavimus, t. y. įvažiavo į draudžiančio eismą kelio ženklo galiojimo zoną. Atsakovė vertina, kad ESK posėdyje Pareiškėjo išsakyti argumentai nepagrindė jo asmeninio intereso prioriteto prieš kitų visuomenės narių interesus ginčo gatvėje riboti transporto priemonių eismą. Atkreipia dėmesį, kad skunde Pareiškėjas nurodo, jog kelio ženklu siekia uždrausti įvažiuoti į ginčo gatvę bet kokiems asmenims, kurie nėra sklypų savininkai, gyventojai ar aptarnaujantis transportas. Vertina, kad tokiu draudimu Pareiškėjas siekia apsaugoti nuo svetimų asmenų, tačiau pažymi, jog draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti, bet ne asmens privatumui užtikrinti. Atsakovė išreiškia abejonę dėl to, kad draudimas įvažiuoti į ginčo gatvę apsaugo ir gyventojų turtą. Akcentuoja, kad asmens, visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas, nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) prevencija yra Lietuvos policijos uždaviniai, o ne ESK.

Dėl ESK sprendimo įrengti kelio ženklą „Aklakelis“ nurodo, kad ESK turimais duomenimis, svarstant Pareiškėjo prašymą 2018 m., Pareiškėjas buvo atkreipęs ESK dėmesį, jog pasitaiko atveju, kad sunkvežimių vairuotojai pasiklysta ir apsisukinėja privačiame sklype. Apsižvelgiant į tai, ESK pirmininko siūlymu, buvo nuspręsta ginčo gatvėje įrengti ženklą „Aklakelis“.

Pasisakydama dėl kelio ženklo įrengimo išlaidų kompensavimo pažymi, kad Pareiškėjo noras administracinio ginčo tvarka išspręsti galimai patirtų nuostolių atlyginimo klausimą nėra suprantamas. Pažymi, jog 2018 m. birželio 26 d. ESK sprendimu Nr. KO-87 (3.48) Pareiškėjo prašymas buvo patenkintas ir jam buvo leista savo lėšomis įsirengti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, tačiau visuomenės poreikio apriboti eismą ginčo gatvėje

nebuvo. ESK priėmus visuomenės poreikius atitinkantį sprendimą, savivaldybės lėšomis yra įrengiamos atitinkamos eismo saugumo priemonės. ESK neturi įgaliojimų nurodyti privačiam asmeniui įrengti kelio ženklą ar kitas eismo saugumo priemones. Vertina, jog tai, kad Pareiškėjas gavo leidimą įsirengti kelio ženklą savo lėšomis, nesuponuoja prievolės Atsakovei padengti kelio ženklo įrengimo išlaidų. Teigia, kad galimos žalos ir (ar) nuostolių klausimai turėtų būti sprendžiami civilinio proceso tvarka.

Apibendrinama Atsakovė reziūuoja, kad klausimas dėl kelio ženklo Nr. 303 „Motorinio transporto priemonių eismas draudžiamas“ tikslingumo (duomenys neskelbtini), Savivaldybės ESK išspręstas išsamiai, remiantis teisės aktų reikalavimais ir įvertinus visuomenės poreikį.

Skundas tenkintinas.

Nors Pareiškėjas skunde kaip skundžiamą administracinį sprendimą nurodo Eismo saugumo komisijos (turėtų būti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos) 2024 m. rugpjūčio 6 d. raštą Nr. SG-994(3.3E.) „Dėl kelio ženklo“ (minėta, Raštas, b. l. 6), tačiau administracinis sprendimas, dėl kurio kilo ginčas šioje byloje, buvo priimtas Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. rugpjūčio 8 d. potvarkio Nr. M-626 „Dėl eismo saugumą gerinančių ir eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir perstatymo“ (toliau – Mero potvarkis, b.l. 32) 6.1 papunkčiu, kuriuo nuspręsta demontuoti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, perduoti šį ženklą Pareiškėjui ir (duomenys neskelbtini) įrengti kelio ženklą Nr. 611 „Aklakelis“. Šiaulių rajono administracijos (minėta, Atsakovė arba Administracija) 2024 m. rugpjūčio 6 d. raštas Nr. SG-994 „Dėl kelio ženklo“, kuriuo Pareiškėjas buvo supažindintas su administraciniu sprendimu, yra informacinio pobūdžio, kuris pats savaime nesukelia Pareiškėjui jokių teisių ir pareigų.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI) nenumato, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente. Taigi, Komisija 2024 m. liepos 30 d. ESK protokolą Nr. KO-150(3.48E) ir Mero potvarkį vertins kaip vientisą administracinį sprendimą.

Byloje esančiais rašytiniais įrodymais nustatyta, kad 2018 m. birželio 26 d. ESK posėdyje, pagal 2018 m. gegužės 17 d. Pareiškėjo ir kitų gyventojų prašymą, nutarta leisti (duomenys neskelbtini) gyventojams savo lėšomis įsirengti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (toliau – 2018 m. protokolas, b. l. 16-17).

2024 m. balandžio 17 d. įvykusio ESK posėdžio metu buvo nuspręsta kelio ženklą Nr. 303 panaikinti ir organizuoti jo demontavimą iki 2024 m. liepos 1 d. 2024 m. balandžio 30 d. raštu Nr. SG-597(3.3E) „Dėl kelio ženklo“ Pareiškėjas buvo informuotas apie Atsakovės sprendimą, tačiau su juo nesutiko ir 2024 m. gegužės 27 d. pateikė skundą Komisijai prašydamas jį panaikinti ir įpareigoti Atsakovę klausimą dėl kelio ženklo panaikinimo nagrinėti iš naujo.

2024 m. liepos 1 d. Komisijos sprendimu Nr. 21RE3-88(AG3-76/25-2024) Atsakovė buvo įpareigota priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

2024 m. liepos 30 d. įvyko ESK posėdis, kurio metu buvo nuspręsta panaikinti kelio ženklą Nr. 303 jį pakeičiant kelio ženklu Nr. 611 „Aklakelis“, demontuoti panaikintą kelio ženklą ir jį perduoti Pareiškėjui.

2024 m. rugpjūčio 6 d. Mero potvarkiu (b.l. 32), atsižvelgiant į ESK Protokolą, 6.1 papunkčiu buvo nuspręsta „demontuoti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, kelio ženklą perduoti saugojimui jo savininkui A. R., įrengti kelio ženklą Nr. 611 „Aklakelis“ (duomenys neskelbtini) Kelio ženklą įrengti iki 2024-09-16“. Tą pačią dieną Pareiškėjas Raštu (b.l.6) buvo apie tai informuotas.

2024 m. rugpjūčio 28 d. Pareiškėjas pateikė Komisijai skundą (b.l. 1-5), kuriuo prašo panaikinti administracinį sprendimą ir palikti galioti 2018 metų sprendimą, kuriuo buvo išduotas leidimas statyti kelio ženklą Nr. 303 arba, nepatenkinus pagrindinio reikalavimo, Komisijai perduoti ženklo įrengimo klausimą nagrinėti kitai Šiaulių apskrities savivaldybei. Atsakovė vertina, kad klausimą dėl kelio ženklo išnagrinėjo išsamiai ir priėmė tinkamą sprendimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – Vietos savivaldos įstatymas), kurio 6 straipsnio 32 dalyje nustatyta, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas) 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones. Saugaus eismo įstatymo 10 straipsnyje išvardinti subjektai, atsakingi už eismo saugumo užtikrinimą ir jų funkcijos minėtoje srityje. Šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje reglamentuota, kad užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius „<...>“ iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybiinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus <...>“ (2 punktas). Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ buvo sudaryta ESK ir patvirtinti jos veiklos nuostatai (toliau – ESK nuostatai), kurie reglamentuoja ESK funkcijas, sudarymo tvarką, darbo organizavimo tvarką, teises ir pareigas ir atsakomybę (1 punktas). ESK nuostatų 4 punkte įtvirtintos ESK funkcijos, iš kurių viena yra pagal kompetenciją teikti rekomendacijas Merui dėl saugaus eismo organizavimo Šiaulių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliuose (4.2 papunktis). 2024 m. liepos 30 d. įvyko ESK posėdis, kurio metu buvo priimtas protokolinis nutarimas siūlyti Merui demontuoti kelio ženklą Nr. 303 ir įrengti kelio ženklą Nr. 611. Taigi, administracinis sprendimas buvo priimtas tinkamo subjekto.

Dėl Eismo saugumo komisijos posėdžio.

Pirmiausia pažymėtina, kad Komisija neturi pagrindo abejoti 2024 m. liepos 30 d. ESK posėdžio teisėtumu, nes ESK veikia pagal Šiaulių rajono savivaldybės administracijos mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkį Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“. ESK nuostatų 4.8 papunktyje įtvirtinta, kad ESK svarsto, nagrinėja pateiktus fizinių bei juridinių asmenų skundus, pasiūlymus, susijusius su saugaus eismo organizavimu Savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, ir priimtus sprendimus pateikia Merui.

Skunde Pareiškėjas nurodo, kad ESK posėdis buvo organizuotas netinkamai, buvo padarytų procedūrinių pažeidimų, kurie lėmė netinkamo administracinio sprendimo priėmimą. Pažymėtina, kad ESK nuostatų IV skyriuje įtvirtinta ESK darbo organizavimo tvarka: ESK vadovauja ir jos darbą organizuoja pirmininkas (7 punktas), ESK veiklos forma yra posėdžiai. Komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė ESK narių (8 punktas), ESK sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių ESK narių balsų dauguma <...> (9 punktas), ESK sprendimai įforminami protokolu, kurį pasirašo ESK pirmininkas (arba ESK narys, pirmininkavęs posėdžiui) ir sekretorius, ir (ar) garso įrašė.

Įvertinus ESK nuostatus ir ESK protokolą, Komisija daro išvadą, kad Pareiškėjo nurodyti posėdžio eigos veiksmai, kuriuos turėjo atlikti ESK (nepristatyta ESK sudėtis, narių kompetencijos, nebuvo išaiškintos jo teisės ir pareigos, nebuvo supažindintas su medžiaga, susijusia su nagrinėjamu klausimu ir pan.) negali būti laikomi procedūriniais pažeidimais, nes to nenumato ESK nuostatai. Komisija sutinka su Atsakove, kad ginčų nagrinėjimo funkcija nepriskirtina ESK, todėl Pareiškėjas negalėjo tikėtis procesinių teisių, kurios būdingos ginčus nagrinėjančių institucijų veikloje ir reglamentuotos atitinkamais teisės aktais.

Pareiškėjas nurodo, kad ESK posėdžio metu dalyvavo ir kiti asmenys, kurie nebuvo susiję su Pareiškėjui aktualiu klausimu. Komisija atkreipia dėmesį, kad ESK nuostatų 17.4 papunktyje įtvirtinta, kad ESK turi teisę kviešti į posėdžius savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų, nevyriausybiinių organizacijų atstovus bei suinteresuotus asmenis. 2024 m. liepos 30 d. ESK posėdyje buvo svarstyti 36 klausimai (b.1. 22-24), todėl buvo ir kitų asmenų, kuriems buvo aktualūs kiti nagrinėti klausimai. Komisija atkreipia dėmesį, kad kelio ženklo įrengimas

ar jo demontavimas yra susijęs su eismo saugumu, tačiau ne su Pareiškėjo asmeniu ar jo asmeniniu gyvenimu – tai eismo saugumo užtikrinimo priemonė, kuri įtakoja visus eismo dalyvius, todėl kelio ženklo įrengimo/demontavimo klausimo svarstymas negali būti laikomas išimtinai privataus pobūdžio klausimu, kurio svarstymui turėtų būti numatyti uždari ESK posėdžiai.

ESK nuostatų 12.4 papunktyje yra įtvirtinta ESK nario pareiga nedalyvauti svarstyme ir nebalsuoti dėl klausimo, jei jis ar jo šeimos nariai yra suinteresuoti sprendimo rezultatais ar būtų pažeisti kiti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimai. Pareiškėjo teigimu, jam nebuvo suteikta teisė pareikšti nušalinimą. Komisija pažymi, kad Pareiškėjas nei skunde, nei Komisijos posėdžio metu nenurodė jokių aplinkybių, kuriomis remiantis būtų galima vertinti, ar buvo pagrindas spręsti, dėl kurio nors ESK nario nu(si)šalinimo. Tokių duomenų į byla nepateikta.

Teisinis ginčo vertinimas

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymą (toliau – ABTĮ) skundžiamas administracinis aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: neteisėtas iš esmės, t. y. savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (91 straipsnio 1 dalies 1 punktas); neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas administravimo subjektas (91 straipsnio 1 dalies 2 punktas) arba neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą (91 straipsnio 1 dalies 3 dalis). Tikrinant viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus.

VAĮ nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimantis pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes (10 straipsnio 5 dalies 5 punktas) bei administracinio sprendimo motyvus (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punktas). Viešojo administravimo sistemos subjektų sprendimas yra naikinamas, kai toks sprendimas yra visiškai nemotyvuotas, teisės akto adresatas negali suvokti, kodėl jam priimtas toks sprendimas, ir negali apsiginti (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011 m. birželio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011). LVAT praktikoje įtvirtinta, jog skundžiamo atsakymo teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-662-538/2012).

Iš ESK protokolo turinio aišku, kad ESK posėdyje klausimas dėl kelio ženklo Nr. 303 buvo svarstomas pakartotinai, siekiant įvykdyti Komisijos 2024 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. 21RE3-88(AG3-76/25-2024). Pirmiausiai pažymėtina, kad ESK Protokole nurodyta, kad buvo svarstyta – „Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius įpareigojo Šiaulių rajono savivaldybės administraciją, persvarstyti M.P. prašymą, panaikinti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas (duomenys neskelbtini)“. Komisija atkreipia dėmesį, kad 2024 m. liepos 1 d. Komisijos sprendimu 21RE3-88(AG3-76/25-2024) Šiaulių rajono savivaldybės administracija nebuvo įpareigota „persvarstyti M.P. prašymą“ – nurodytu sprendimu buvo nuspręsta „<...> įpareigoti Šiaulių rajono savivaldybės administraciją per 20 darbo dienų priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą“. Taigi, Atsakovė turėjo visapusiškai ir tinkamai išnagrinėti aplinkybes ir priimti tinkamą sprendimą, įvertinusi tiek M.P., tiek Pareiškėjo, tiek kitų suinteresuotų asmenų argumentus bei teisinį reglamentavimą ir išsamiai išnagrinėjusi situaciją spręsti dėl kelio ženklo Nr. 303 (duomenys neskelbtini) tikslingumo.

Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (LVAT 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A444-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Akcentuotina ir tai, jog pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių

atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (LVAT 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrinti, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (LVAT 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A502-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A143-816/2014 ir kt.).

Skunde Pareiškėjas nurodo, kad posėdžio metu, „komisijos nariai net neišsakė savo nuomonės ir argumentų šiuo klausimu, jų net nebuvo paklausta“. Pareiškėjo žodžius patvirtina Protokole padaryti įrašai, kad „nuomonę išreiškė seniūnijos seniūnas <...>“, tačiau nėra įvardintas nei vienas kalbėjęs ar kitu būdu nuomonę išreiškęs ESK narys. Taigi, darytina išvada, kad seniūno nuomonė, kad „kelio ženklas Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ įrengtas netikslingai, kelio ženklai asmeniniam saugumui ir ramybei užtikrinti nerengiami“ buvo lemiamą sprendimą demontuoti kelio ženklą Nr. 303. Nei Protokole, nei Mero potvarkyje, nei Rašte, kuriuo Pareiškėjas buvo informuotas apie demontuojamą kelio ženklo Nr. 303 daugiau nėra jokių teisinių ir faktinių aplinkybių bei motyvų, kurie pagrįstų tokį administracinį sprendimą.

Komisija laiko esminiu administracinio sprendimo trūkumu, kad ESK nepaaiškino ir nepagrindė, kodėl, nurodžius tas pačias aplinkybes 2018 metais, Pareiškėjui buvo leista savo lėšomis įsirengti kelio ženklą Nr. 303 (šiam sprendimui buvo pritarta vienbalsiai), o 2024 m. liepos 30 d. priimtas priešingas sprendimas (už kurį tai pat balsuota vienbalsiai), nors M.P., kuris 2024 m. balandžio 17 d. raštu ir prašė kelio ženklą demontuoti, vėliau savo nuomonę pakeitė. Protokole įtvirtinta, kad „M.P. nebeturi pretenzijų dėl kelio ženklo“, todėl ESK ši informacija turėjo būti žinoma (b.l. 24). Pažymėtina, kad Atsakovė Atsiliepime nurodo, kad „2018 m. birželio 26 d. ESK sprendimu Nr. KO-87 (3.48) Pareiškėjo prašymas buvo patenkintas ir jam buvo leista savo lėšomis įsirengti kelio ženklą Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, tačiau visuomenės poreikio apriboti eismą ginčo gatvėje nebuvo“, todėl kyla pagrįstas klausimas, kodėl toks sutikimas buvo duotas 2018 metais. Komisijos vertinimu, ESK nepateikė sprendimo motyvų teikdama rekomendacijas priimti neigiamą sprendimą Pareiškėjo atžvilgiu, ypač atsižvelgiant į tai, kad ESK posėdyje klausimas buvo svarstomas pakartotinai.

Komisijos posėdžio metu R.M. palaikė Pareiškėjo teiktą skundą ir jame išdėstytus argumentus.

Nors, Atsakovės vertinimu, klausimas dėl kelio ženklo Nr. 303 tikslingumo ESK išspręstas išsamiai, remiantis teisės aktų reikalavimais ir įvertinus visuomenės poreikį, vis dėlto Komisija laiko, kad priimtas administracinis sprendimas nėra aiškiai ir pakankamai pagrįstas, trukdantis Pareiškėjui suprasti kokius kriterijus, faktines aplinkybes lėmė sprendimą, jo priėmimo motyvus ir priežastis. Nei ESK Protokole, nei Mero potvarkyje nėra nurodyta nei viena teisės akto nuostata, kuria vadovaujantis buvo nuspręsta šį kelio ženklą demontuoti pakeičiant jį kitu kelio ženklu. Komisijos vertinimu, tai, kad teisės aktų nuostatos ir motyvai, kurie lėmė tokį administracinį sprendimą buvo pateikti su atsiliepimu ir Atsakovės atstovės nurodyti per Komisijos posėdį, nepaneigia administracinio akto ydingumo.

Priimtas administracinis sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 ir 6 dalyje įtvirtintų privalomų turinio elementų. Adekvataus, aiškaus ir pakankamo motyvų išdėstymo bei jų pagrindimo nebuvimas skundžiamame sprendime laikytini priimto administracinio sprendimo esminiais trūkumais. Darytina išvada, kad Atsakovės veiksmai sprendžiant klausimą dėl kelio ženklo Nr. 303 tikslingumo nustatymo, neatitinka gero administravimo, išsamumo principų esmės, todėl toks sprendimas negali būti laikomas teisėtu ir yra pagrindas Skundžiamą sprendimą panaikinti, o Atsakovė įpareigotina iš naujo išnagrinėti klausimą dėl kelio ženklo Nr. 303 tikslingumo ir priimti naują, teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Dėl reikalavimo perduoti Pareiškėjo prašymą nagrinėti kitai savivaldybei ir nuostolių atlyginimo

Pareiškėjas skunde Komisijai suformulavo reikalavimą tuo atveju, jei nebus tenkintas jo prašymas panaikinti skundžiamą Sprendimą, perduoti jį nagrinėti kitai Šiaulių apskrities savivaldybės administracijai priimti argumentuotą ir pagrįstą sprendimą, išsprendžiant dėl kelio ženklo įrengimo

patirtų išlaidų atlyginimo klausimą. Pažymėtina, kad Lietuvos administracinių ginčų komisijos ir jos teritorinių padalinių kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymas (toliau – IAGNTĮ), kuris nenumato Komisijai galimybės perduoti nagrinėti asmenų prašymų kitiems viešojo administravimo subjektams. To paties įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje imperatyviai nustatyta, kad Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia.

Pažymėtina, kad sprendimas, kuriuo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, jog jame neaiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokį sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (LVAT 2014 m. vasario 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-120/2014).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo A.R. skundą tenkinti.

Panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. rugpjūčio 8 d. potvarkio Nr. M-626 „Dėl eismo saugumą gerinančių ir eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir perstatymo“ 6.1 papunktį ir įpareigoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo dienos Šiaulių rajono savivaldybės merą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė